

Filozofia i teoria prawa

Autor: Jerzy Oniszczyk

Wstęp	
Rozdział I. Filozofia, jurysprudencja i teoria prawa	
§ 1. Uwagi ogólne	
§ 2. Filozofia prawa	
§ 3. Jurysprudencja ogólna (generalna)	
§ 4. Teoria prawa i państwa	
§ 5. Uwagi ogólne dotyczące koncepcji pojmowania prawa	
§ 6. Zagadnienia metod prawnych	
Rozdział II. Koncepcje prawnonaturalnego ujęcia prawa	
§ 1. Uwagi ogólne	
§ 2. Klasyfikacja koncepcji prawnonaturalnych.....	
§ 3. Ujęcia prawnonaturalne starożytności	
I. Wykształcanie nurtów prawnonaturalnych.....	
II. Mitologiczne wyobrażenia prawnonaturalne	
III. Filozofowie przyrody	
IV. Nurt myśli atomistycznej	
V. Filozofia sofistów	
VI. Filozofia <i>Sokratesa</i>	
VII. Filozofie sokratyczne	
VIII. Filozofia <i>Platona</i>	
IX. Filozofia <i>Arystotelesa</i>	
X. Filozofia stoicka, epikureizm i sceptycyzm	
XI. <i>Marek Cynceron</i>	
XII. <i>Lucjusz Seneka</i>	
XIII. Znaczenie antycznego dorobku myśli prawniczej	
§ 4. Teologiczne ujęcia prawnonaturalne. Średniowiecze	
I. Starożytne chrześcijańskie prawo naturalne	
II. Wczesnośredniowieczny nurt prawnonaturalny	
III. Nurty prawnonaturalne XII i XIII wieku. <i>Św. Anzelm</i> , <i>św. Tomasz z Akwinu</i>	

IV. Późnośredniowieczne nurty prawnonaturalne. <i>John Szkot, William Ockham, Marsyliusz z Padwy</i>	1
V. Główne cechy średniowiecznych nurtów prawnonaturalnych. Woluntaryzm i intelektualizm	1
§ 5. Prawnonaturalne wizje okresu Odrodzenia. Reformacja. Kontrreformacja	1
I. Warunki kształtowania odrodzeniowych koncepcji prawnonaturalnych	1
II. <i>Niccolo Machiavelli</i>	1
III. <i>Jean Bodin</i>	1
IV. Projekty utopijne. <i>Thomas More, Francis Bacon, Tomasz Campanella</i>	1
V. <i>Michel de Montaigne</i>	1
VI. Ruchy reformacyjne. <i>Martin Luther, Jan Calvin</i>	1
VII. Kontrreformacja. <i>Francisco Suárez</i>	1
VIII. Znaczenie teologicznej koncepcji prawnonaturalnej	1
IX. Polski nurt prawniczej myśli odrodzeniowej i reformacyjnej.....	1
§ 6. Neotomizm	1
I. Warunki odnawiania teologicznej wizji prawnonaturalnej. <i>Joseph Marie Comte de Maistre</i>	1
II. Odrodzony tomizm	1
III. Główne nurty neotomizmu	1
IV. <i>Victor Catherein</i>	1
V. <i>Jacques Maritian</i>	1
VI. <i>Emmanuel Mounier</i>	1
VII. <i>Alfred Verdross</i>	1
VIII. <i>Michael Villey</i>	1
IX. Polska myśl neotomistyczna	1
§ 7. Laickie ujęcia prawnonaturalne i ich przesłanki	2
I. Prawnonaturalne ujęcia XVII w.	2
1. <i>Kartezjusz</i>	2
2. <i>Hugo Grocjusz</i>	3
3. <i>Thomas Hobbes</i>	3
4. <i>Benedykt Spinoza</i>	4
5. <i>John Locke</i>	4
6. <i>Samuel Pufendorf</i>	4
7. <i>Christian Thomasius</i>	4
II. Prawnonaturalne poszukiwania oświeceniowe	4
1. Przesłanki i rozwój nurtów prawnonaturalnych	4
2. <i>Charles Louis Montesquieu</i>	4
3. <i>Christian Wolf</i>	4
4. <i>Wolter</i>	4
5. <i>Denis Diderot</i>	4

6.	<i>Jean Jacques Rousseau</i>	
7.	<i>George Berkeley</i>	
8.	<i>David Hume</i>	
9.	<i>Thomas Reid</i>	
10.	<i>Antoine-Nicolas de Condorcet</i>	
11.	<i>Immanuel Kant</i>	
12.	<i>Johann Gottlieb Fichte</i>	
13.	Myśl prawnonaturalna polskiego Oświecenia	
§ 8.	Współczesne ujęcia prawnonaturalne	
I.	Przesłanki i rozwój współczesnych koncepcji prawnonaturalnych	
II.	<i>Rudolf Stammler</i>	
III.	<i>Gustaw Radbruch</i>	
IV.	<i>Leon Luvois Fuller</i>	
V.	<i>John Wild</i>	
VI.	<i>Alfred Verdross</i>	
VII.	<i>Filmer Stuart Cuckow Northrop</i>	
VIII.	<i>Edmond Cahn</i>	
IX.	<i>Clarence Morris</i>	
X.	<i>Jerome Hall</i>	
XI.	<i>John Finnis</i>	
XII.	<i>Michael Moor</i>	
XIII.	<i>Egdar Bodenheimer</i>	
XIV.	<i>Helmut Coing</i>	
§ 9.	Personalizm	
§ 10.	Sprawiedliwość	
I.	<i>John Rawls</i>	
II.	<i>Chaim Perelman</i>	
III.	<i>Robert Nozick</i>	
IV.	<i>Wojciech Sadurski</i>	
Rozdział III. Prawnopozytywne koncepcje prawa		
§ 1.	Uwagi ogólne	
§ 2.	Rozumienie pozytywizmu	
I.	Kształtowanie się wizji pozytywistycznej	
II.	<i>Auguste Comte</i>	
III.	<i>Claude Henri de Saint-Simon</i>	
IV.	<i>John Stuart Mill</i>	
V.	<i>Richard Avenarius, Ernst Mach</i>	
VI.	Polski pozytywizm	
§ 3.	Tradycja i pojmowanie pozytywizmu prawniczego	
I.	Inspiracje pozytywizmu prawniczego	
II.	Pojęcie pozytywizmu prawniczego	
§ 4.	Ogólne cechy prawa w ujęciu prawnopozytywnym	
§ 5.	Nurty tradycyjnego pozytywizmu	

I.	Rozumienie nurtów tradycyjnych	
II.	Pozytywizm anglosaski	
	1. Analiza pojęciowa	
	2. <i>Jeremy Bentham</i>	
	3. <i>John Austin</i>	
III.	Pozytywizm kontynentalny	
	1. Kontynentalna analiza pojęciowa	
	2. <i>Karl Bergbohm</i>	
	3. <i>Rudolf von Jhering (Ihering)</i>	
	4. <i>Georg Jellinek</i>	
	5. <i>Hans Kelsen</i>	
	6. <i>Czesław Znamierowski</i>	
§ 6.	Współczesny pozytywizm	
	I. Problemy współczesnego pozytywizmu. Krytyka	
	II. Pozytywizm <i>Herberta L. A. Harta</i>	
	III. Pozytywizm <i>Josepha Raza</i>	
	IV. Pozytywizm instytucjonalny	
§ 7.	Neopozytywizm	
Rozdział IV. Realistyczne pojmowania prawa		
§ 1.	Uwagi ogólne	
§ 2.	Rozumienie realizmu prawniczego	
§ 3.	Koncepcje realistycznego nurtu amerykańskiego	
	I. Rozwój, cechy i wersje realizmu	
§ 4.	Koncepcje realistycznego nurtu europejskiego	
	I. Uwagi ogólne	
	II. Szkoła wolnego prawa	
	III. Skandynawski realizm prawny	
	1. Charakterystyka skandynawskiego realizmu	
	2. <i>Axel Hägerström</i>	
	3. <i>Vilhelm Lundstedt</i>	
	4. <i>Karl Olivecrona</i>	
	5. <i>Alf Ross</i>	
	IV. Realizm prawniczy <i>Leona Petrażyckiego</i>	
§ 5.	Socjologiczna jursprudencja amerykańska. Inżynieria społeczna	
§ 6.	Krytyka realistycznego podejścia do prawa	
§ 7.	Wpływy realistycznego podejścia do prawa	
	I. Uwagi ogólne	
	II. Ekonomiczne podejście do prawa	
	III. Szkoła krytycznego prawa	
Rozdział V. Rozumienie. Hermeneutyka. Hermeneutyka prawnicza		
§ 1.	Rozumienie	

§ 2.	Pojmowanie hermeneutyki
§ 3.	Hermeneutyka i filozofia
§ 4.	Hermeneutyka jako epistemologia i ontologia
	I. Główne podejścia hermeneutyczne
	II. Metodologiczna koncepcja hermeneutyczna
	III. Ontologiczna koncepcja hermeneutyczna
	1. Rozumienie jako sposób istnienia bytu. <i>Edmund Husserl</i>
	2. <i>Martin Heidegger</i>
	3. <i>Hans Georg Gadamer</i>
	4. <i>Paul Ricoeur</i>
	5. <i>Jürgen Habermas</i>
§ 5.	Hermeneutyka prawnicza
	I. Prawnicze zastosowania hermeneutyczne
	II. Teoria interpretacji tekstu prawnego
	III. Hermeneutyka jako filozofia prawa
	IV. Zagadnienia charakteru hermeneutycznego poznania
§ 6.	Analityczna hermeneutyka prawnicza
Rozdział VI. Analityczno-językowe podejście do prawa	
§ 1.	Uwagi ogólne
§ 2.	Pojęcie analizy. Filozofia analityczna
§ 3.	Metoda analityczna w prawoznawstwie
	I. Ogólna charakterystyka metody analitycznej w prawoznawstwie
	II. <i>John Langshaw Austin</i>
	III. Analityczne cechy projektu <i>Hansa Kelsena</i> . Wizja i krytyka neopozytywistycznego Koła Wiedeńskiego
	IV. Metoda analityczna w projekcie <i>H. L. A. Harta</i>
	V. Określenie metody analizy lingwistycznej. Procedury analiz
§ 4.	Metody analizy
§ 5.	Logika prawnicza. Logika jako instrument analizy
	I. Projekty dotyczące natury logiki. Specyficzna logika prawnicza
	II. Obraz logiki dyskursu prawniczego
Rozdział VII. Koncepcje argumentacji prawniczej i działania komunikacyjnego	
§ 1.	Ogólna charakterystyka poszukiwań argumentacyjnych i komunikacyjnych
	I. Warunki poszukiwań argumentacyjnych
	II. Rozwój koncepcji argumentacyjnych
	III. Cechy dyskursu argumentacyjnego. Dyskurs prawniczy ..

- § 2. Topiczno-retoryczne i proceduralne koncepcje argumentacyjne
- I. Topiczno-retoryczne ujęcia prawa
- 1. Topiczne podejście do prawa
- 2. Nowa retoryka prawnicza
- II. Teoria dyskursu prawniczego w ujęciu proceduralnym
- § 3. Komunikacyjne podejście do prawa. Komunikacyjna koncepcja prawa *Jürgena Habermasa*

Rozdział VIII. Inne podejścia do prawa

- § 1. Uwagi ogólne
- § 2. Prawo w ujęciu ontologicznym i teoriopoznawczym
- § 3. Prawo jako technika społeczna
- § 4. Ujęcie fenomenologiczno-egzystencjalne
- I. Ogólna charakterystyka wizji egzystencjonalnej i fenomenologicznej
- II. *Edmund Husserl*
- III. *Alfred Schütz*
- IV. *Adolf Reinach*
- V. *Martin Heidegger*
- VI. Koncepcje badań egzystencjalnych w prawie *W. Maihoffer*, *F. Kafki* i *R. Marcica*
- VII. *Emmanuel Lévinas*
- VIII. Inspiracje poszukiwaniami egzystencjonalno-fenomenologicznymi
- § 5. Prawo w ujęciu dziejowo-historycznym
- I. *Georg Wilhelm Friedrich Hegel*
- II. *Friedrich Carl von Savigny*
- III. *Georg Friedrich Puchta*
- IV. Angielskie prawoznawstwo historyczne. *Henry Maine*
- V. *Fryderyk Engels*
- VI. *Karol Marks*
- VII. *Jewgienij B. Paszukanis*
- VIII. Krytyka marksizmu i jego nowa popularność
- § 6. Determinizm społeczny i prawny (tzw. darwinizm prawny) ...
- § 7. Solidarystyczne wizje prawa
- § 8. Neokantyzm
- § 9. Teoria systemów
- § 10. Pragmatyzm i neopragmatyzm
- I. Pragmatyzm
- II. Neopragmatyzm
- § 11. Integralna filozofia prawa
- § 12. Negocjacyjne ujęcie prawa
- § 13. Teoria ekologiczna
- § 14. Prawo w ujęciu postmodernistycznym

- I. Odniesienie do modernizmu
 - 1. Pojmowanie modernizmu
 - 2. Filozofia życia. *Henri Bergson*
 - 3. *Friedrich Nietzsche*
- II. Rozumienie postmodernizmu
 - 1. Pojawienie się postmodernizmu. Ogólne cechy
 - 2. Podstawa postmodernizmu. Krytyka nauki
- III. Postmodernizm w filozofii
 - 1. Inspiracje postmodernizmu w filozofii
 - 2. Krytyczny wymiar postmodernizmu
 - 3. Wyróżniki filozofii postmodernistycznej
 - 4. *Jean François Lyotard, Jacques Derrida, Zygmunt Bauman*
- IV. Modernizacja międzynarodowego ładu. Znaczenie państwa i prawa
- V. Cechy prawa w debacie ponowoczesnej

Indeks autorów

Indeks rzeczowy